

Projekta «Globālā dimensija sociālo zinātņu mācību priekšmetos» atklāšanas seminārs

2013. gada 7.februārī

Projekts (Nr.DCI-NSAED/2012/280-401) tiek īstenots ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu Attīstības un sadarbības biroja „EuropeAid” programmas ietvaros. Par informatīvā materiāla saturu pilnībā atbild *Izglītības attīstības centrs (IAC)*, un tas nevar tikt uzskatīts par Eiropas Savienības viedokli.

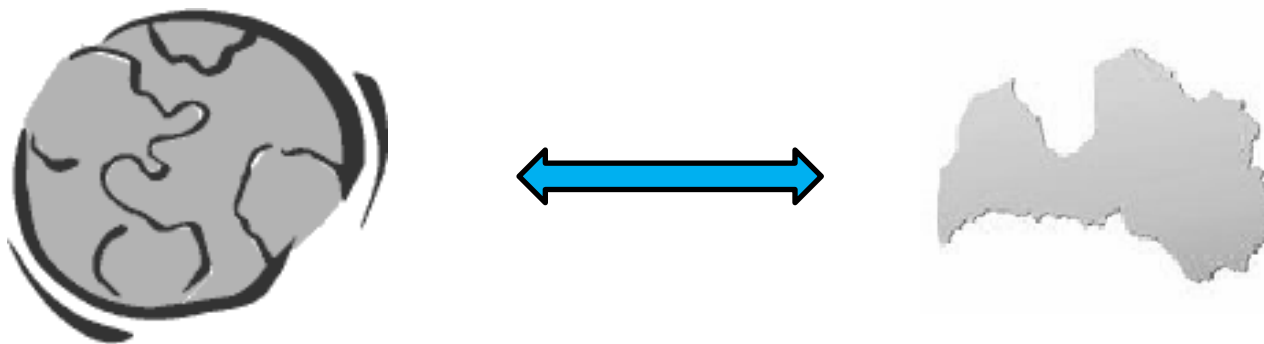
Globālā dimensija

Izglītības attīstības centra mērķis

Sniegt ieguldījumu izglītotas, demokrātiskas sabiedrības attīstībā, sekmējot indivīdu profesionālo kapacitāti, konkurētspēju, sadarbību un pilsonisko līdzdalību mūsdienu mainīgajā pasaulē

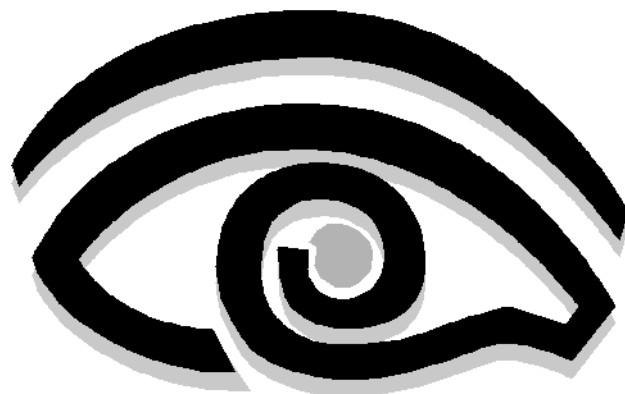
KAS IR ATTĪSTĪBAS JEB GLOBĀLĀ IZGLĪTĪBA?

Attīstības/globālā izglītība

veicina informētību un izpratni par to, **kā notikumi pasaulē ietekmē** indivīdu un kopienu dzīvi **un kā mēs varam ietekmēt to**, kas notiek pasaulē

DEA (Lielbritānija)

Attīstības/globālā izglītība

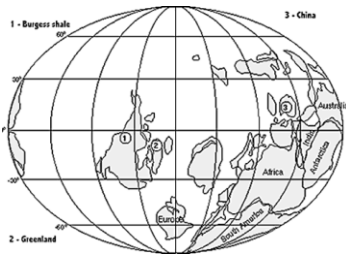
atver cilvēkiem acis **pasaules realitātei** un
aicina viņus veidot pasauli, kurā valda
taisnīgums, vienlīdzība un tiek ievērotas
cilvēktiesības

Ziemeļu-Dienvidu Centrs (Eiropas Komisija)

KOPSAVILKUMS

Attīstības/globālā izglītība rosina **iepazīt un izzināt, diskutēt un aizdomāties** par to, kurp mēs ejam (attīstāmies) un kas notiek pasaulē

Kā tas **ietekmē mani**, manus tuvākos un manu reģionu un **kā es ietekmēju** cilvēkus un procesus ārpus Latvijas

Ko es varu **darīt**, lai pasaule kļūtu labāka (ne tikai man, bet visiem)

ATTĪSTĪBAS JEB GLOBĀLĀ IZGLĪTĪBA

- Kā dzīvot pasaulē?
- Kā dzīvot labāk?
- Kā dzīvot labākā pasaulē?

- **Kā dzīvot labāk labākā pasaulē?**

8 attīstības izglītības satura pamatjautājumi

IAC projekts «SKOLAS KĀ SATELĪTI ATTĪSTĪBAS IZGLĪTĪBĀ» (2009.-2011.)

www.skolaskasateliti.lv/sakumlapa/

Sākumlapa Jaunumi Par mums Projekta ideja Projekta kalendārs Attīstības izglītība Metodiskie materiāli Galerija Noderīgi resursi

Projekts:
Skolas kā satelīti attīstības izglītībā

Youtube Twitter

LV EN

A. Piebalgs: "Lai rītdienas eiropieši spētu spēlēt aktīvu lomu nākotnes pasaules veidošanā, mums jau šodien jāpalīdz viņiem nostāties uz globālās pilsonības ceļa"

Jaunumi [Visi jaunumi](#)

15.11.2011
[Paldies projekta skolām un dalībniekiem!](#)

11.11.2011
[Vadlīnijas un Metodiskais materiāls angļu valodā](#)

Galerija [Visas galerijas](#)

Projekta mērķis

Projekta mērķis ir veicināt Latvijas sabiedrības informētību par globālo jeb attīstības izglītību un sekmēt globālās jeb attīstības izglītības integrēšanu formālajā un neformālajā izglītībā Latvijā. Projektu no 2009.gada novembra līdz 2011.gada novembrim īsteno Izglītības attīstības centrs sadarbībā ar GLEN Latvija un LEEDS EDC (Lielbritānija).

Finansētāji un sadarbības partneri

Projekts (Nr. DCI-NSA ED/2009/202-219) tiek īstenots Eiropas Komisijas (EK) projektu programmas „Non-State Actors and Local Authorities in Development - Public awareness and education for development in Europe” ietvaros ar Eiropas Savienības finansējumu un Sorosa fonda - Latvija līdzfinansējumu. Par mājas lapas saturu pilnībā atbild Izglītības attīstības centrs un tas nevar tikt uzskatīts par ES vai SFL viedokli.

2012/280-401

12:26 2013.01.30.

Projekts «Skolas kā satelīti attīstības izglītībā»

- saturiskā, metodiskā un idejiskā bāze

- Ekspertīze par AI/GI stundām 17 dažādos mācību priekšmetos visās vispārējās izglītības pakāpēs. Saturā un metodikas analīze par vairāk nekā 200 stundām
- Izglītojoši pasākumi pedagogiem un AI/GI akcijas plašām vietējās sabiedrības kopienām
- Fakultatīvi mācību priekšmeti, skolas kā AI/GI resursu centri
- AI/GI tematika skolu attīstības plānos, audzināšanas plānos un citos dokumentos
- IZM licencējusi divas AI/GI tālākizglītības programmas pedagogiem. Kursos piedalījušies vairāk nekā 700 skolotāji un skolu administrācijas pārstāvji visos Latvijas reģionos

PROJEKTA «Globālā dimensija sociālo zinātņu mācību priekšmetos» MĒRĶI

Sekmēt attīstības/globālo izglītību un **paaugstināt sabiedrības izpratni par attīstības izglītības jautājumiem** Latvijā, Igaunijā un Apvienotajā Karalistē, kā arī Eiropā kopumā

Paaugstināt jauniešu izpratni par savstarpējo **mijiedarbību pasaulē** un atbalstīt jauniešu **aktīvu iesaistīšanos**, veidojot taisnīgas attiecības pasaulē

SPECIFISKIE MĒRĶI

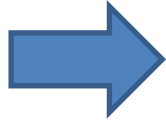
Ieviest attīstības/globālās izglītības (AI/GI) tēmas sabiedrības dienas kartībā

Sadarboties ar attīstības sadarbības un izglītības politikas veidotājiem, viedokļu līderiem un izglītības iestādēm, lai **integrētu AI/GI formālajā izglītībā** Latvijā, Igaunijā un Apvienotajā Karalistē un citās ES valstīs

Izstrādāt **metodiskos materiālus un līdzekļus AI/GI efektivitātes noteikšanai**

ATIVITĀTES & REZULTĀTI

Aktivitāte Nr.1

REZULTĀTĀ

Projekta vadība un menedžments

- **4 organizāciju: Latvijā, Igaunijā un Apvienotā Karalistē sadarbība:**
  - Izglītības attīstības centrs (Latvija)**
  - Britu padome Latvijā**
  - Mondo (Igaunija)**
  - Leeds DEC (Apvienotā Karaliste)**
- **3 gadi** (2013.gada janvāris – 2015.gada decembris)
- Aktivitātes visā **Latvijā, Igaunijā, Apvienotajā Karalistē un citās ES valstīs**
- **Finansētāji:** Eiropas Savienība un .....
finansējums 824 061,57 EUR

PROJEKTA KOMANDA

- Iveta Vērse** - projekta vadītāja, IAC
- Adam Ranson** - projekta koordinators Apvienotajā karalistē, Leeds DEC
- Johanna Helin** - projekta koordinatore Igaunijā, MONDO
- Ilze Saleniece** - projekta starptautiskās sadarbības koordinatore,
Britu padome Latvijā
- Ingūna Irbīte** - projekta sadarbības koordinatore Latvijā, IAC
- Daina Zelmene** - projekta satura un metodikas koordinatore, IAC
- Linda Ugaine** - projekta publicitātes un sabiedrisko attiecību
koordinatore, IAC
- Aija Rusiņa** - finanšu un administratīvo lietu koordinatore, IAC
- Līga Puniņa** - projekta asistente, IAC

Sadarbības partneri

Starptautiskie sadarbības partneri:

Līdsas attīstības izglītības centrs
(Apvienotā Karaliste)

Mondo (Igaunija)

Asociētais partneris Latvijā:

Britu padome

Citas iesaistītās puses

Līdsas attīstības izglītības centrs

- vairāk kā 30 gadu pieredze attīstības/globālajā izglītībā; Eiropas mēroga atzinība; aktīva sadarbība ar nacionālajām izglītības institūcijām; sadarbība ar attīstības valstīm

- Loma projektā:
  - Projekta stratēģiska plānošana, īstenošana un izvērtēšana
  - Dalība pētījumā (dažādu Eiropas valstu labās prakses, iespēju un izaicinājumu apkopošana)
  - Efektivitātes izvērtēšanas instrumenta izstrāde,
  - Programmu un materiālu sagatavošana, sadarbība ar vietējām skolām un izglītības institūcijām
  - Dalība projekta aktivitātēs Latvijā

Mondo

- viens no pirmajiem un atpazīstamākajiem attīstības/globālās izglītības un attīstības sadarbības «spēlētājiem» Igaunijā; sadarbība ar Izglītības ministriju, skolām, NVO, akadēmisko vidi; inovatīva pieeja; starptautiska mēroga sadarbība

- Loma projektā:
  - Projekta stratēģiska plānošana, īstenošana un izvērtēšana
  - Dalība pētījumā (dažādu Eiropas valstu labās prakses, iespēju un izaicinājumu apkopošana)
  - Programmu sagatavošana, sadarbība ar vietējām skolām un izglītības institūcijām
  - Sadarbības veidošana ar mazākumtautību (krievvalodīgajām) skolām
  - Dalība projekta aktivitātēs Latvijā

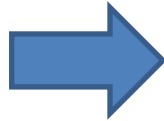
Britu padome Latvijā

- starptautiska organizācija (vairāk kā 100 valstīs pasaulē); aktivitātes izglītības sektorā; Latvijā īstenoti projekti, kas saistīti ar attīstības/globālās izglītības tematiku (starpkultūru attiecības, globālā pilsonība u.c.); globālā mērogā dažādi projekti un materiāli attīstības/globālās izglītības jomā
- Loma projektā:
  - Projekta stratēģiska plānošana, īstenošana un izvērtēšana
  - Dalība dažādās projekta aktivitātēs – pētījumā, programmu un materiālu sagatavošanā, sadarbībā ar dažādām iesaistītajām pusēm

ATIVITĀTES & REZULTĀTI

Aktivitāte Nr.2

Pētījums par AI/GI klātbūtni sociālo zinātņu priekšmetos

REZULTĀTĀ

- ***Ziņojums par AI/GI aspektiem sociālajās zinībās***
- ***AI/GI efektivitātes kritēriji***
- ***Stratēģija/ ieteikumi AI/GI integrēšanai sociālo zinātņu mācību priekšmetos Latvijā***

Pētījums par AI/GI klātbūtni sociālo zinātņu mācību priekšmetos

Mērķis - pētīt AI/GI klātbūtni sociālo zinātņu mācību priekšmetos Latvijā, Apvienotajā Karalistē, Igaunijā u.c. ES valstīs

Ko pētīsim - standarti, mācību priekšmetu programmas, mācību grāmatas, mācību materiāli

Kā notiks pētījums?

- Izveidota vienota **pētījuma platforma**
- Latvija, Apvienotā Karaliste, Igaunija veic **padziļinātu pētījumu** AI/GI situāciju sociālo zinātņu mācību priekšmetos, labās prakses apkopojums
- Notiek izpēte citās **jaunajās un vecajās ES** dalībvalstīs
- Pētījumu apkopojums, **ekspertu secinājumi**

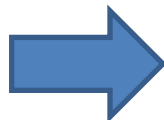
Pētījuma rezultātā

- **Salīdzinošs starptautisks ziņojums**
- **Mācību materiāli AI/GI tēmās**
- **Bāze trīs programmu izveidei**
- **Kritēriji AI/GI efektivitātes mērīšanai**

ATIVITĀTES & REZULTĀTI

Aktivitāte Nr.3

REZULTĀTĀ

AI/GI programmu izstrāde, ietekmes novērtēšana, skolēnu forumi un mācību materiāli

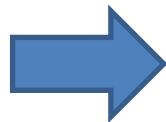
- Izstrādātas, aprobētas, publicētas AI/GI programmas (3 Latvijā, 1 Igaunijā)
- Izstrādāti, aprobēti un publicēti mācību materiāli
- Semināros izglītoti skolēni, pedagogi, izglītības politikas veidotāji un citi
- AI/GI programmas piedāvātas formālajā izglītībā
- Izveidots sadarbības tīkls sociālo zinātņu speciālistiem, izglītības politikas veidotājiem, vietējām pašvaldībām un citām ieinteresētajām pusēm Latvijā un ES partnervalstīs

Projekts «Globālā dimensija sociālo zinātņu mācību priekšmetos» skolās

Tiešā ietekme – **21 izglītības iestādē** visos Latvijas reģionos (84 pedagogi un skolu administrācijas pārstāvji, > 3000 skolēni, plašāka sabiedrība)

ATIVITĀTES & REZULTĀTI

Aktivitāte Nr.4

REZULTĀTĀ

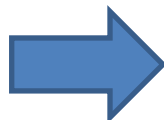
**AI/GI
programmu un
materiālu
multiplicēšana
un apmaiņa ES
partnervalstīs**

- Notikuši pieredzes apmaiņas pasākumi Latvijā un citās ES valstīs
- Publicētas programmas un materiāli
- Programmas un materiāli izplatīti Latvijā un citās Eiropas valstīs
- Pilnveidota vairāku ES valstu izglītības politikas veidotāju izpratne un zināšanas par AI/GI dimensijas integrēšanu formālajā izglītībā

ATIVITĀTES & REZULTĀTI

Aktivitāte Nr.5

**Sabiedriskās
attiecības un
darbs ar
medijiem**

REZULTĀTĀ

- Īpaša sadaļa projektam IAC mājas lapā www.iac.edu.lv un projekta partneru mājas lapās
- Publikācijas nacionālajos un reģionālajos medijos
- Projekta publicitātes materiāli
- Projekta vizuālā identitāte
- Semināri u.c. pasākumi

**Pēdējie gadi Latvijai ir likuši saprast,
cik ļoti pasaule mūs var ietekmēt.**

**Nākamajos gados mums jāiemācās, kā izmantot
iespējas, kuras pasaule mums piedāvā ...**

Pauls Raudseps